

Revistă săptăminală a Așezămintelor culturale

PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

În zilele de 27 și 28 iunie a.c. a avut loc ședința plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român. La lucrările plenarei au participat ca invitați șefi de secție ai C.C. al P.C.R., membrii Colegiului Central de Partid, miniștri, conducători ai organizațiilor de masă și ai unor instituții centrale de stat, secretarii pentru problemele economice ai comitetelor regionale de partid, redactori-șefi ai ziarelor centrale.

Plenara a dezbătut:

1. Proiectul planului cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1966—1970.
2. Probleme organizatorice.

În cadrul dezbaterilor asupra planului cincinal au luat cuvîntul tovarășii: Miu Dobrescu, prim-secretar al Comitetului regional de partid Iași, Ion Stănescu, prim-secretar al Comitetului regional de partid Oltenia, Nicolae Vereș, prim-secretar al Comitetului regional de partid Mureș-Autonomă Maghiară, Mihai Marinescu, ministrul industriei construcțiilor de mașini, Aurel Duca, prim-secretar al Comitetului regional de partid Cluj, Dumitru Balalia, prim-secretar al Comitetului regional de partid Ploiești, Iosif Uglar, prim-secretar al Comitetului regional de partid Maramureș, Constantin Scarlat, ministrul industriei chimice, Constantin Dăscălescu, prim-secretar al Comitetului regional de partid Galați, Ion Marinescu, ministrul industriei metalurgice, Gheorghe Călin, prim-secretar al Comitetului regional de partid Hunedoara, Emil Drăgănescu, ministrul energiei electrice, Vasile Popot, prim-secretar al Comitetului regional de partid Suceava, Dumitru Popa, prim-secretar al Comitetului orașenesc de partid București, Alexandru Boabă, ministrul petrolului, Constantin Sandu, președintele Comitetului Executiv al Sfatului popular regional Argeș, Miron Nicolescu, președin-

tele Academiei Republicii Socialiste România, Teodor Haș, prim-secretar al Comitetului regional de partid Crișana, Nicolae Giosan, președintele Consiliului Superior al Agriculturii, Vasile Daju, președintele Comitetului Executiv al Sfatului popular regional Banat, Bujor Almășan, ministrul minelor, Gheorghe Roșu, prim-secretar al Comitetului regional de partid Bacău, Ion Voina, prim-secretar al Comitetului regional de partid Brașov, Vasile Vilcu, președintele Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, Constantin Doncea, președintele Comitetului de Stat pentru Valorificarea Produselor Agricole, Vasile Mateescu, președintele Comitetului Executiv al Sfatului popular regional București, Gheorghe Cioară, ministrul comerțului exterior, Constantin Mindreanu, prim-secretar al Comitetului regional de partid Dobrogea, Gheorghe Vasilichi, președintele Uniunii Centrale a Cooperativelor Meșteșugărești.

În încheierea dezbaterilor a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R.

Plenara a aprobat în unanimitate proiectul planului cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1966—1970, care urmează a fi supus dezbaterii Marii Adunări Naționale.

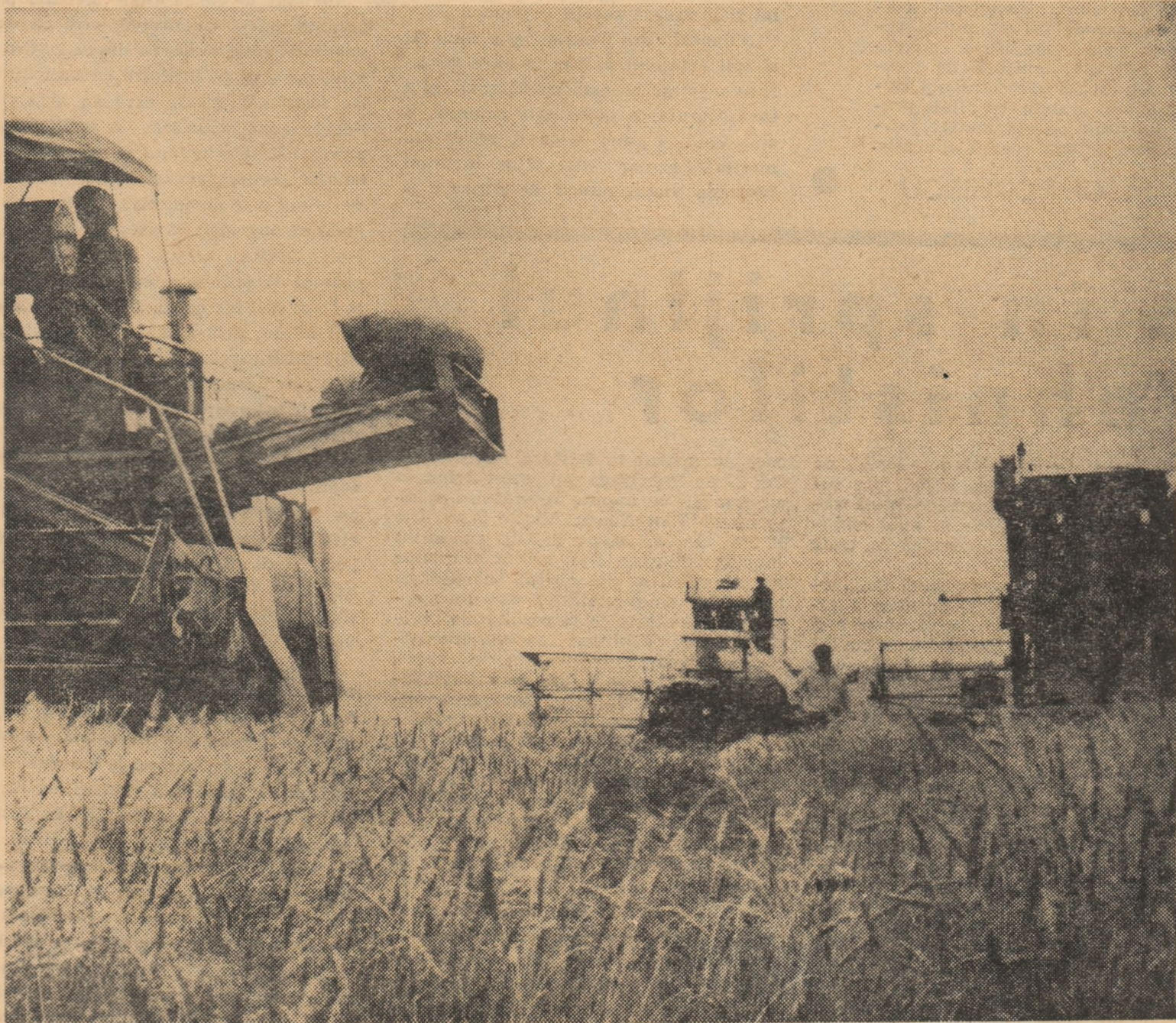
În legătură cu problemele organizatorice, plenara a hotărît în unanimitate alegerea:

în Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R., a tovarășilor Maxim Berghianu și Ilie Verdeț;

ca membri supleanți ai Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., a tovarășilor Manea Mănescu și Dumitru Popa;

în Prezidiul Permanent al C.C. al P.C.R., a tovarășilor Paul Niculescu-Mizil și Ilie Verdeț;

în Secretariatul C.C. al P.C.R., a tovarășului Mihai Gere.

La G.A.S. Pecineaga, regiunea Dobrogea, a început recoltatul grîului

Fără îndoială, era aceeași. O răgăseam, înnegrită, învelită în pinza aspră de cînepă, așezată în același loc, sub grînda cu lemnul noduros din șură.

Am întrebat la ce mai țin bucățile aceea de metal încovoiate. Mi s-a răspuns că tot mai e bună de ceva. Copila retează buruieni din vale. Pe cîmp însă nu, acolo nu mai are ce căuta. Sînt alte rînduiele acolo și unele care simboliza cea mai însemnată dintre lucrările verii, învelită în pinza de culoarea pămîntului intra în muzeu. Lucrările i-a rămas același nume, dăruit de ea, așa cum un anume ritual, o atmosferă, o anume solemnitate gravă stăruie cînd cea mai însemnată dintre lucrările verii se apropie, stăruie în zilele în care ea se săvîrșește, chiar dacă mica unealtă și-a încheiat ciclul.

EXAMEN ÎN CÎMPIE

Omul ajungea pe cîmp, dinaintea holdei, întotdeauna cuprins de-o neînțeleasă tulburare. Sta de față cu cea mai grea dintre muncile hărăzite țărânului, în afară poate de coasă. Dacă l-ai fi întrebat, cîntărind răspunsul, în cumpănă n-ar fi fost de mirare s-apeșe mai greu tot secerișul. Să stai aplecat, frînt de mijloc, ceasurile nesfîrșite ale zilei de vară, retezînd grîul mînunchi cu mînunchi, ca melcul, să simți cum îți s-aprind obraji și-ți curge sudoarea sărată pe frunte, în colțurile gurii, pe grumaji, cum te învăluie arșița grea, neclintită. Și totuși, în munca istovitoare, fără răgaz, în rarele momente cînd îți ridicai fruntea și priveai înapoi, miriștea și snopii, clăile de grîu, se strecura în suflet aceeași neînțeleasă tulburare... Secerișul era ca un hotar, o răsucire.

Secera din șura veche își deșteaptă nenumărate amintiri, iar unora dintre ele abia acum le deslușesc înțelesul. Fie și numai la gîndul că o astfel de muncă trebuia îndeplinită numai cu această lamă metalică zimțată, rămasă în inventarul omului din adîncurile vremurilor, prezentă în copilăria mea, sub această grîndă.

Acum a părăsit cîmpul, e folosită doar de copilă, în vale, să reteze buruieni. Acolo, în lan, rolul ei s-a încheiat, acolo nu-și mai are rostul.

Între om și grîu, o unealtă, cea mai grea și gingașă lucrare dusă la capăt cu o frîntură de metal, din revărsatul zorilor, pînă seara tîrziu, la răsăritul lunii și ea ca o seceră. Era cea mai înceată și epuizantă, și obsedantă dintre muncile cîmpului, nici una atît de așteptată, nici una însoțită de atîtea emoții tulburătoare ca ea.

I se cuvenea acestei munci o altă înzestrare, trebuia neapărat învinsă fără a-i mai plăti atîta sudoare, fără să-ți apleci fruntea ca învins de povară, fără să-ți simți brațele grele ca pămîntul, fără să te usture palmele nădușite, sfișiate, fără să te-nțepe miriștea... Să-i rămînă numai atmosfera, acea atmosferă de intensă și gravă muncă a omului, care o întîmpină și care stăruie în toate zilele, de la început și pînă la bucata de pilne caldă din grîu nou. Acestea toate s-au îndeplinit...

Vreau să ies afară, pe cîmp, acolo unde păsările uriașe de metal sclipesc în soare. Înțelegem, în toată mărțița, frumusețea pe care și-a dobîndit-o secerișul. Să așezăm la loc, cu grijă, unele zimțate, ca-n vitrina unui muzeu. Pe cîmp crește miriștea într-una, în vreme ce inima mașinii bate susținut, ca o vietate. Pe drum se încrucișează camioane, remorci, căruțe. Ca și altădată, e cuprins întreg satul în vuietul muncii, secerișul fiind ca-ntotdeauna un examen, încercat de emoțiile așteptării, ale desfășurării lui. Bucuriile succesului sînt aproape. Ne-am pregătit temeinic ca să le trăim și-n acest miez de vară, din plin, așa cum niciodată n-a fost pregătit satul românesc să-l întîmpine.

Ștefan LUCA

ACȚIUNI CU SCOP, ACȚIUNI ÎN SINE

Insemnări din raionul Iași

La căminul cultural din comuna Dumești, chiar de la intrare, unde am găsit afișat programul săptămânal al manifestărilor și panoul cu cifrele planului de producție al cooperativei agricole, ne-am făcut o primă idee despre colaborarea dintre cele două unități. Într-adevăr, la căminul cultural, am constatat că săptămânal se desfășoară numeroase acțiuni axate pe preocupările actuale ale cooperativelor. Pe lângă conferințe, seri literare, recenzii de film, s-au mai organizat și acțiuni privind lucrările agricole. Am reținut temele: „Combaterea gândacului de Colorado” și „Întreținerea culturilor”. L-am întrebat pe Traian Costin, directorul căminului cultural, ce a determinat alegerea acestor teme.

— N-am făcut alegerea la întâmplare. Temele ne-au fost sugerate de fapte petrecute în viața cooperativei agricole.

Traian Costin ne-a povestit că într-una din zile s-a răspândit vestea că în comuna vecină, Rădeni, cooperativii au descoperit la cultura cartofului gândacul de Colorado. Deși la Dumești dăunătorul nu se ivise, activiștii culturali au luat inițiativa ca pe lângă măsurile consiliului de conducere al cooperativei, să-i prevină pe săteni, înarmându-i cu cunoștințele necesare în astfel de cazuri. În acest scop l-a invitat pe inginerul agronom să vorbească cooperativelor despre combaterea gândacului de Colorado. Când a apărut și la Dumești gândacul de Colorado a fost depistat și combătut la timp.

Cea de a doua temă a fost fixată tot în urma unei necesități ivite în cooperativa agricolă. Brigada lui Gheorghe Bălan rămăsese în urmă la întreținerea culturilor. Cu ajutorul inginerului și președintelui cooperativei, la cămin s-a organizat o seară

culturală despre importanța întreținerii culturilor. Aici, s-a subliniat ce pierderi de recoltă se înregistrează prin neexecutarea la timp a lucrărilor și s-au analizat cauzele rămănerii în urmă a membrilor brigăzii lui Gheorghe Bălan. Seara aceasta culturală la care și-a dat concursul și brigada artistică de agitație a stîrnit interesul cooperativelor.

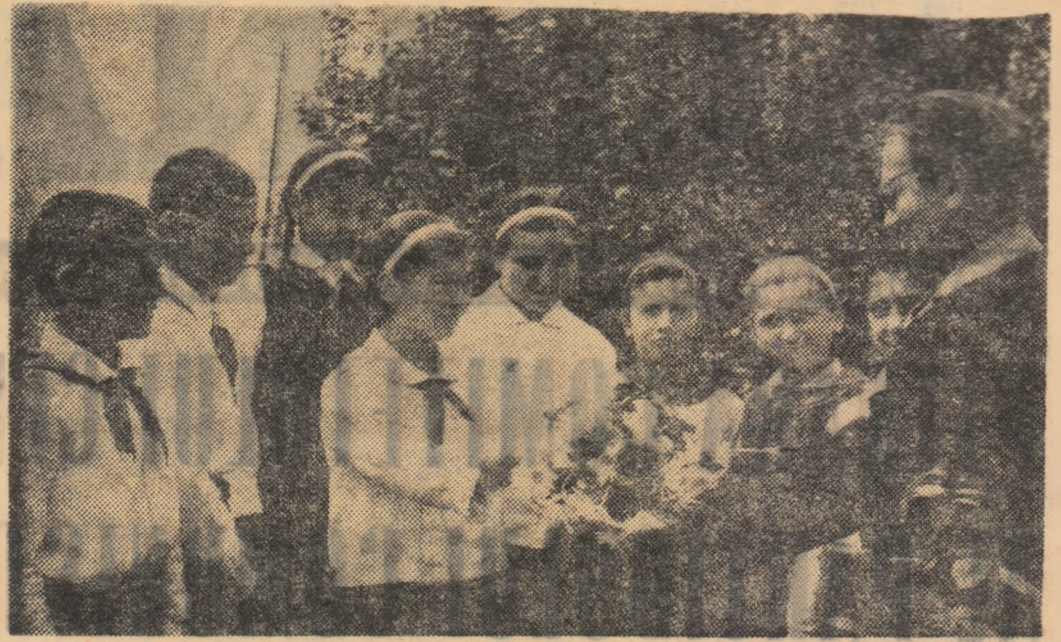
Aceste exemple ne-au dovedit că activiștii culturali din comuna Dumești acordă atenția cuvenită manifestărilor, urmărind ca ele să fie cât mai actuale și mai operative și, mai ales, ținute de oameni pricepuți.

★
În comuna Podul Iloaiei există o stațiune experimentală a I.C.C.A., o școală de mecanizatori și un liceu agricol. În total activează aici 70 de specialiști, ingineri agronomi, mecanizatori. În comună mai sînt și 29 de cadre didactice. Cu asemenea forțe e și normal să te gîndești și la o activitate culturală variată. Discuția care a avut loc recent la cămin între ingineri, președintele cooperativei și cooperatori, despre pregătirile campaniei de recoltare, directorul căminului cultural a etichetat-o ca acțiune culturală. Dar ca să fie cu adevărat așa, problemele discutate trebuiau însoțite de câteva forme specifice activității culturale (diafilme, jurnale documentare etc.). O altă acțiune care să fie organizată cu concursul specialiștilor n-am mai găsit. Manifestările, indiferent de tematica lor și de altfel puține la număr, au fost ținute numai de cadrele didactice. Iată și neajunsurile unei astfel de situații. Conferința „Bobile transmise de la animale la om” a fost ținută de profesorul de fizică Chebac Constantin, iar directorul căminului, Grigore Cordun, care e și profesor de chimie, a vorbit despre „Căile dezvoltării legumiculturii în cooperativa agricolă”. Nu erau cumva alții mai îndreptățiți s-o facă? Fără îndoială că da.

Cooperativii din comuna Lețcani ne-au vorbit despre întrecerile între brigăzi la întreținerea culturilor, despre cei 6.000 de puși scoși de la propriile incubatoare și despre cele 50 ha cu vie plantată în terasă. Când i-am întrebat dacă se duc la căminul cultural, răspunsul lor a fost: „Nu-s prea multe lucruri de văzut acolo”.

La căminul cultural nemulțumirea aceasta ni se confirmă. Din aprilie și pînă în prezent s-au ținut doar două conferințe, dintre care una despre creșterea viermilor de mătase. Care a putut fi utilitatea unei astfel de conferințe, cînd în comună nu sînt condiții pentru creșterea viermilor de mătase? Directorul căminului, Dumitru Chiriac, explică: „Am ținut conferința pentru că ne-a fost trimisă de la raion”. Răspunsul trădează un anumit stil de muncă caracterizat prin formalism și comoditate. La Lețcani, manifestările decorative care nu folosesc nimănui trebuie înlocuite grabnic cu altele pregătite din timp, cu răspundere, capabile să și atingă scopul educativ.

M. CHIRCULESCU

De „Ziua Învățătorului”
La școala generală de 8 ani din Cazasu, regiunea
Galați

DE ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI

Unul dintre cei mai harnici corespondenți ai revistei „Albina”, Tache Vasilache — membru al cooperativei agricole de producție din Cindești, raionul Piatra Neamț — ne-a trimis de curind o scrisoare emoționantă.

„Înainte vreme, ne scrie el, școala din satul nostru funcționa într-un bordei țărănesc, fără geamuri, fără dușumele și fără foc iarna. Copiii erau desculți și n-aveau cărți. Școala avea doar doi învățători. Deși ei înșiși erau săraci, rupeau din salariul lor de mizerie și cumpărau cărți pentru elevii sărmani. Astăzi, în Cindești avem șase școli, cu 31 cadre didactice, care predau în săli mari, cu sobe de teracotă și luminate electric. Dectorii îi vizitează pe elevi în fiecare săptămână, iar statul le-a dat gratuit, astă toamnă, cărți în valoare de 47.225 lei”. În încheierea misivei sale, corespondentul scrie:

„Poporul din Cindești felicită întregul corp didactic de Ziua Învățătorului și îi urează succes în muncă”.

„Poporul” din Cindești și o dată cu el toți cetățenii patriei noastre socialiste scotesc această tradițională zi a Învățătorului o sărbătoare scumpă. E ziua cînd ei aduc omagii, pe deplin meritate, acelor care și-au închinat întreaga viață muncii de educare și

luminare a maselor, luptei pentru progres. Fiecare dintre noi își amintește cu emoție și respect de fostul lui învățător, care l-a primit cu drag în prima zi de școală și l-a ajutat să deslușească primele slove, l-a condus pașii spre zărilor luminoase ale științei și culturii. Oameni de stat sau savanți, scriitori sau artiști cu renume, medici, ingineri sau profesori își amintesc adesea că muncile, răspunderile și bucuriile lor de acum se datoresc și învățătorului care le-a pus prima oară condeiul în mină și i-a îndemnat cu blindețe să se aplece asupra cărții. Învățătorul, la rîndul lui, ca un adevărat părinte, urmărește cu emoție pe foștii lui elevi, bucurîndu-se de succesele unora și întristîndu-se de nereușita altora. Și, de cîte ori are prilejul, nu șovăie să-i ajute, dacă sînt în nevoie.

Am stat de vorbă, zilele trecute, pe peronul gării București-Nord, cu un venerabil pensionar. Se ducea la Craiova, unde avea întîlnire cu unii dintre foștii săi elevi, care au absolvit liceul acum cincizeci de ani. Mi-a mărturisit că e zguduit de o puternică emoție și deși povara celor aproape 80 de ani este destul de grea, n-a pregetat să întreprindă această călătorie. Unii dintre acești foști elevi sînt oameni de știință, academicieni. Adesea s-a întîlnit cu ei. De alții nu mai știe nimic, și n-a mai avut prilejul să-i întîlnească. Era dornic să afle cum sau descurcat în viață, care sînt roadele muncii lor. Și cu toate că unii dintre ei au atins vîrsta de 70 de ani, îmi vorbea de toți ca despre niște copii dragi. Mi-am imaginat această emoționantă întîlnire. I-am văzut pe elevi și profesori îmbrățișîndu-se, i-am auzit depănîndu-și amintirile; ba chiar, în ciuda părului alb, repetînd șotiile de acum o jumătate de veac.

Ziua Învățătorului constituie și ea un prilej de sărbătoare, dar și unul de trecere în revistă a succesorilor obținute de școală și învățători, de împărtășire a experienței la catedră. Am luat parte, în cîteva rînduri, ca invitat, la astfel de manifestări. La Rimnicu-Sărat, la Focșani ori la Brad, la Giurgiu, la Turda sau la Rupea, peste tot, miile de învățători și profesori pasionați de meseria lor se dăruiesc cu totul școlii și copiilor ce le sînt dați în grijă — generația de mîine a constructorilor comunismului. Pe drept cuvînt s-a spus că învățătorii sînt oameni cu o structură deosebită.

H. LEREA

Șerban NEDELICU

Cartea în sprijinul zootehniștilor

Așezată în partea de vest a orașului Călărași, comuna Independența este cunoscută prin hărnicia oamenilor de aci care obțin zi de zi noi succese în sporirea producției agricole și animale. Spiritul lor gospodăresc, însușirea unor metode înaintate în muncă, folosirea tot mai largă a metodelor științifice în creșterea animalelor, au dus la dezvoltarea continuă a sectorului zootehnic. O contribuție în clarificarea multelor probleme în legătură cu creșterea animalelor a avut-o cartea. Ea ridică tot mai mult oamenii la nivelul cunoașterii științifice a procesului de producție. Pentru aceasta ea este căutată și răspîndită, constituie un reazim puternic în muncă.

Am fost zilele acestea în comuna Independența la una din manifestările organizate de bibliotecara Ecaterina Cîrjilă. Înainte de a informa pe cititori despre modul în care s-a desfășurat această acțiune, socotim că este important să se știe că în primele luni ale acestui an s-au înscris la bibliotecă, datorită activității comunistei Ecaterina Cîrjilă, 775 locuitori, din care 458 cooperatori. În aceeași perioadă s-au citit peste 4.000 de cărți.

Ajutată de tovarășul Dumitru Marchidan, directorul căminului cultural,

de președinta comisiei de femei, de membri ai organizației U.T.C. din comună, bibliotecara a creat o largă rețea de biblioteci mobile și mici poziții cu cartea agrozootehnică în toate sectoarele.

Pentru a sprijini pe cititori în găsirea mai rapidă a titlurilor care îi interesează, bibliotecara a făcut rafturi speciale de cărți agrozootehnice cu tematică pe profil de producție. Acestea a înlesnit alegerea cărților ducînd la creșterea cititorilor din domeniul respectiv.

Sub îndrumarea organizației de partid și cu sprijinul colectivului obștesc al bibliotecii, s-au organizat în semestrul I numeroase manifestări pentru cooperatori, tineret, femei și copii. Menționăm o seară tematică model în sectorul zootehnic al cooperativei agricole de producție, cu tema „Tineretul taurin — sursă de mari venituri în cooperativa agricolă de producție”. La această manifestare au participat toți bibliotecarii din raion, în cadrul schimbului de experiență care se organizează lunar de către bibliotecă raionului. Cu acest prilej tehniciana zootehnică Lucreția Pătrușă a prezentat la locul de muncă un referat arătînd sprijinul pe care-l primesc din partea cărților de specialitate

care au apărut în Editura Agrosilvică. Cei 27 de îngrijitori din sectorul taurin au urmărit cu atenție referatul, iar îngrijitorii Stan Neagu, Vasile Stan, Ilie P. Ion, Șerban Marin și alții au arătat învățăturile care le-au primit în munca lor de zi cu zi din cititul cărților și broșurilor de specialitate, cum au aplicat cele învățate ca și rezultatele obținute. Ei au subliniat aportul lucrărilor: „Cartea îngrijitorului de vaci”, „Întrebări și răspunsuri despre creșterea tineretului taurin”, „Îngrășarea taurinelor” de Angelescu și Raicu, „Sfaturi pentru creșterea animalelor” de ing. Zăbavă și dr. Curtov, „Experiența g.a.s. în sporirea efectivelor de animale din prăsilă” propie de Gh. Bănică, „Diagnosticul gestației la animale” de Popescu și V. Oțel, „Tehnologia nutrețurilor insilozate” de prof. Băia și un colectiv.

Astfel de acțiuni vor fi organizate și în alte comune din raion. Prima este prevăzută în comuna Roseți cu tema „Cultivarea roșiilor timpurii”, iar o alta pe teme agricole va avea loc la cooperativa agricolă de producție din Cuza Vodă.

CONȘTIINȚĂ, ATITUDINI...

„Transformări adânci s-au produs în mentalitatea țărănimii, în atitudinea ei față de muncă, de proprietatea obștească, față de interesele generale ale statului. Țăranii participă cu avânt la activitatea cooperativelor, la lupta pentru creșterea continuă a producției agricole, la apărarea și dezvoltarea avutului obștesc, la activitatea generală de construcție a socialismului, la întreaga viață social-politică a țării. Aceasta exprimă ridicarea nivelului conștiinței socialiste a oamenilor muncii de la sate, atașamentul lor față de politica partidului, față de cauza socialismului“.

(Din expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Congresul cooperativelor agricole de producție).

Nu poți afla prea ușor femeie mai inimoasă și mai harnică, dăruită cu afitea însușiri alese, ca Victoria Bocai, lucrătoare de cîmp la cooperativa noastră agricolă. Mamă a șase copii, dintre care cel mai rășărit are 16 ani, iar prislea de cinci ori mai puțin, Victoria Bocai știe să-și împartă timpul între treburile casnice și munca pe tarla, în așa fel încît să fie îndeobște prețuită și ca gospodină și ca membră a cooperativei. Copiii i-s ca florile, casa ca paharul de curată. La cîmp muncește totdeauna cu osîrdie, aplicînd cele învățate la cercul „Cultura plantelor“, unde de doi ani încoace are frecvența de sută la sută. Este cea mai bună cursantă și nu-mi amintesc ca la lecțiile noastre, mai ales la prezentările de diafilme, ea să nu-și fi găsit totdeauna un loc în față și să nu-l fi asaltat pe inginer cu întrebări privind fenomenele cele mai intime din viața plantelor. În sfîrșit, Victoria Bocai s-a făcut cunoscută în întreaga Dobrogea cîștigînd premiul II la Concursul regional „Cine învață cîștigă“ pe tema „Să ne însușim temeinic cunoștințele predate la învățămîntul agrotehnic“. Trebuie amintit că la asemenea concursuri sînt admiși ca participanți numai cooperatori agricoli cu rezultate bune

LUCRĂTOAREA DE CÎMP

În producție. Or, Victoria Bocai, pontată în 1965 cu 381 de zile-muncă, excelează și pe tărîmul practicii. Echipa din care face ea parte a obținut astă toamnă 4 480 kg de porumb boabe la hectar. Încă de la evaluarea recoltei se știa că planul va fi depășit cu mai bine de o tonă la hectar. Oamenii zoreau culesul și eliberarea terenului de coceni, făcîndu-și socoteala că un număr mare de zile-muncă la această cultură le va aduce și o retribuție suplimentară sporită.

Tocmai atunci, comunistei Victoria Bocai i-am cerut să treacă pe semănătoare, la însămințatul griului; fiindcă destoinica lucrătoare de cîmp nu numai că nu se dă în lături de la asemenea munci bărbătești, dar se și pricepe să le facă. Dovada? Toamnă de toamnă, imediat după răsărirea griului, comisia de recepție i-a găsit cele mai puține greșuri. Seara, soțul Victoriei, de profesie tractorist, a întrebă-o:

— De ce ai trecut pe semănătoare? Erai mai cîștigată dacă rămîneai să faci zile-muncă la porumb. Pentru griu nu se dă retribuție suplimentară.

— Știu. Dar trebuia. Tu, dacă erai în locul meu, nu te-ai fi dus?

— Ba da, recunosc bărbatul. Și discuția fu încheiată.

★

Epilog 1966: adunarea generală a aprobat aplicarea retribuției suplimentare și la păioase.

Mucenic MAMULAȘ
președinte C.A.P. — Techirghiol,
regiunea Dobrogea

MULGĂTORII

Întrearea în sectorul zootehnic al cooperativei agricole Anadolchioi — Constanța este străjuită de o basculă. Pe la acest punct, sînt obligate să treacă toate căruțele încărcate cu furaje. Aici, rațiile nu se dau după ochi, ca în alte unități unde îngrijitorii de animale cară vara și toamna cît pot, iar pe la sfîrșitul iernii încep să se învinuiască unii pe alții că au dat lama în rezervele de furaje și au făcut risipă.

Măsura se dovedește salutară. Nu e îngrijitor căruța cantaragiu să nu-l ceară a da jos din căruță câteva furcoale de lucernă. Lingă basculă, se strînge o grămadă bună.

Dacă n-ar fi bascula, prisosul de nutreț s-ar învîrta. Vacile, oricît ar minca peste rația calculată științific, tot n-ar da mai mult lapte. Cu acest adevăr sînt de acord toți mulgătorii de la cooperativa agricolă de producție Anadolchioi.

Bascula nu este singura barieră în calea risipei. La capătul fiecărui grajd, există cîte două bazine de ciment în care sînt puși la fermentat cocenii tocați în amestec cu uruieli și tărîșe.

— Pînă acum un an, spune mulgătorul Alexe Fotu, dădeam cocenii întregi. Vacile nu-i mincau nici pe jumătate. Lepădam din iesle cantități uriașe și le dădeam foc. Acum, furajele grosiere sînt consumate integrale.

— Și rezultatele?
— Sîntem primii pe regiune la producția de lapte pe cap de vacă furajată: 3 104 litri. (Comunistul Fotu omite să adauge că recordul pe cooperativă îl deține chiar el, cu 4 080 litri).

Unul dintre oamenii care cunosc cel mai bine materialul taurin al cooperativei este Pitu Pandu, păstor, cum spune el, din tată-n fiu, și mulgător fruntaș, după cum îl arată graficul. Cu ani în urmă, Pitu Pandu a fost delegat să se deplaseze în regiunile Suceava și Hunedoara ca să cumpere vaci de rasă.

— Numai ce sînt chemat într-o bună zi, povestește el, și mi se spune: „Nea Pitule, te duci acasă, te speli, te îmbraci, mai ieși un tovarăș, pe cine vrei și ai încredere în el, și pleci cu primul tren la Hunedoara să cumperi niște recordiste“. Zis și făcut. Îi iau pe Ion Bija și plecăm la drum, înarmați cu bani, cu acte și cu tot ce trebuie. Umbliam noi prin Sebeș și prin Deva, sat cu sat, pînă sus la Poiana Sibiului, și alegem 20 de vaci, una și una,

bune de lapte, cîteva dintre ele avînd și o calitate în plus, pe care o s-o vedeți numaidecît. Le urcăm la vagon și hai cu ele acasă, cale lungă să ne-ajungă. În vagon, înghesulă, căldură, ce mai, știți cum e. Și unde nu încep vacile să se pună pe făt, de ne trezim cu 7 viței din mers! Și vițelul trebuie să-l legi, ca să stea ferit, că-i locul strîmt, iar vaca, de la o vreme, se mai așează și-l poate strivi. Ne canonom noi, nu știu dacă am pus geană pe geană tot drumul, și ajungem acasă cu mortalitatea zero, adică toți vițelii teferi, de s-au mirat și tovarășii: „Ce făcureți, nea Pitule, ați avut plan 20 de capete și v-ați întors cu 27?“

Nea Pitu Pandu povestește toate acestea nu din plăcerea de a sta la taclale sau de a se lăuda, ci fiindcă vrea să ajungă la o concluzie:

— Acum, spune și dumneata, tovarășe, cînd te canonești atîta cu un suflet, că și animalul e suflet, și cînd, după aceea, îl ai în lotul care ți-a fost încredințat, te lasă inima să nu-l îngrijești ca pe ochii din cap?

Și povestind acestea, Pitu Pandu reia meticolos țesătutul unui splendid exemplar taurin, ale cărui date biografice sînt scrise pe o tăbliță de deasupra ieslei: „Sibiocara — născută 1961 — în tren“.

N. CULCEA

NOROCEL

de Ion ISTRATI

Era leit maică-sa: bușan, hulub la păr, ceva mai mic în comparație cu ceilalți de seama lui, dar virtos și în putere, frumos și învelit cu carnea pe el ca pusă și bătută bine cu lopățica. Nici n-aș fi crezut, la începutul începutului, că totuși are să se facă ceva dintr-însul, fiindcă, înainte de a veni pe lume, înainte de a face ochi și a căpăta glas, era cît pe ce să se prăpădească și el ca și maică-sa care îl zămislise. Ea fusese adusă la noi cît se poate de teafără, cu toate că, șliam bine, acasă, nu o dată, a fost purtată și la jug, încă de crudă. Ba poate că, în astfel de grele împrejurări pentru ea, puțintică la trup, precum arăta atunci, și fără de vlagă, o fi fost, la o ciudă ori la o minie, lovită crunt și, îndeosebi, nepotrivit. De asta, mai mult ca sigur din pricina asta, el, cum anume se făcuse, cum nu, se nimerise că era acolo, înăuntru, întors cu capul spre spată. Greu tare l-am salvat cu viață, mai mult așa, într-un noroc. Așa l-am și botezat și trecut imediat în scriptele noastre: Norocel.

Domol și blind ca un miel, cu ochi mari, meditativi parcă și privind ca și absenți, crescuse acum zdravăn, fiind un bouț vinjos și trupeș.

— Norocel îl strigam pe nume înainte de împărțirea tainului.

Norocel slobozea de îndată un muget subțire și, cîtîndu-mă cu priviri bune și înduioșate de recunoștință, se și îndrepta fuguța spre mine, ușor îmbourînd, cu alinație, capul în care i se iveau cucuiele a două cornițe. Îi dam pătrățica de zahăr pe care o aveam înadins pregătită și, gata! De pofta aceasta

după dulce, lăsa, cînd îl chemam, și țîta din gură. Cuminte peste măsură, nesticător și blind, de-o vreme încoace, umbra slobod prin preajma țarcului, așteptînd ceasul cînd avea să capete uruiala de ovăz, porția de morcov, apa și celelalte rînduite după carte, dar, mai ales, jinduind după nelipsita bucățică de zahăr pe care l-o procuram pe propria mea socoteală. Degeaba încercam unii să-l păcălească, zicîndu-l pe nume și imbiindu-l. Știa că e mințit și nu le dădea pic de crezare. Numai cînd mă auzea pe mine că-l chem, ciulea din urechi și, apropiindu-se, întindea botul umed, rîvnind la darul cu pricina.

Într-o zi, cum abia mă întorsesem, obosit-frînt, după o călătorie de-o noapte întreagă, de la o consfătuire ținută în Capitală m-am culcat la țuțea în odaia îngrijitorilor. Nu știu cîte ceasuri am putut să dorm. Cînd m-am trezit și am dat să pășesc afară, jos, lingă pragul ușii, ședea taciturn și mă aștepta, molfăind în liniște din restul a două, trei fire uscate de otavă, ca niciodată pînă atunci și ca unul care nu mă mai văzuse de șase zile încheiate, dumnealui, Norocel. I-am cuprins cu înduioșare capul, strîngîndu-l la subsoara stîngă, apoi l-am fericit cu cadoul adus de mine de la București. Era o pătrățica de zahăr cubic din cel pachetel, extrafin, fabricat la Bod, pe care anunit îl rezervasem la un mic dejun pe care-l servisem la restaurant. După ce l-am dat, am prins să-l dezmiard, scărpinîndu-l încetinel gîtul. O clipă, Norocel s-a oprit din rumegat și și-a înălțat lung privirile către mine. În coada ochilor lui mari, duioși și buni, sclipeau, irizate de razele soarelui de-afară, eristalele a două lacrimi.

— Norocel! am exclamat.

Și pentru prima oară de cînd îl tot drăgăleam într-una, l-am sîrutat aprins călfeaua moale a botului lui umed ce încă mirosea vag a lupte dulce.

La pășune

Pictorul ȘTEFAN

„Natura nu trebuie să o imiți, nici să o copiezi, trebuie să lucrezi în felul ei... Cum se poate lucra în felul ei? Să știi să observi, asta-i cheia... Natura îți dă povețe, când te pricepi să observi.

Noi, artiștii, privim cu ochiul, dar lucrăm cu sufletul”.

LUCHIAN

S-a împlinit la sfârșitul acestei luni o jumătate de veac de la moartea lui Ștefan Luchian (1868—1916), unul dintre marii coloristi ai școlii românești de pictură, al cărui nume s-a întipărit pentru totdeauna în conștiința mereu vie a poporului român, care-l prețuiește cu mindrie, ca pe un înaintaș al culturii sale.

Absolvent în 1889 al Școlii de arte frumoase din București, Luchian pleacă apoi să studieze la München, unde nu rămâne însă decât puțină vreme. Nemulțumit de metodele învechite din școala de acolo, se duce la Paris, la Academia Julian. Întors în țară în 1893, manifestă atitudine independentă, luând parte la înjghebera unor societăți artistice menite să dezvolte arta noastră pe noi făgașuri. Curind, îndrăzneala sa îl duce la conflicte deschise cu exponenții oficiali ai vieții artistice.

Pictor al vieții urbane, pe care o cunoaște indeaproape, dar și cîntăreț al frumuseților pămîntului românesc — pe care le-a evocat cu intensă emoție în unele dintre peisajele sale de o armonie coloristică înedită, cum sint uleiurile pictate cu nerv și vigoare, în diferite regiuni ale țării, sau pastelurile catifelate în care vegetația bogată apare învăluită într-o atmosferă calmă — Luchian a dovedit o profundă înțelegere a naturii și un lirism însoțit în interpretarea ei.

Față de prospețimea plină de poezie a peisajelor sale, cu atât mai dezolantă apare înfățișarea oamenilor umili, a căror viață necăjită a zugrăvit-o cu un suflu de caldă umanitate, în tablouri ca După muncă, spre casă, 1907 sau în portretele Bătrîn, Moș Nicolae Cobzarul și altele, în ale căror priviri deslușim dureri și amărăciuni îndelung înăbușite. Înfățișînd drama socială a țărănimii din preajma răzcoalelor din neuitatul an 1907, compoziția La împărțitul porumbului a fost lucrată lângă București, la Chiajna, unde pictorul văzuse el însuși țărani infometaji adunați în fața conacului boieresc pentru a primi cîțiva saei cu porumb. Chipurile lor sînt dominate de o minie clocotitoare, abia reținută. Oamenii înaintează cu hotărîre, strîns uniți, lăsînd impresia unei solidarități de monolit.

Peisajul sătesc și viața țăranilor ocupă un loc important în opera sa, alături de aspectele urbane, din mahalaua orașului, cu oamenii ei săraci și năpăstuiți, ca Mahalaua dracului, Gheretă din Filantropia, Spălătoreasa etc., prin care Luchian a lărgit și îmbogățit registrul tematic al artei noastre.

Tablourile cu flori, pictate mai ales în ultima parte a vieții, cînd aceste podoabe ale pămîntului îi erau martorele tăcute ale însinguratei sale existențe, sînt realizate adesea doar din cîteva meșesugite trăsături de penel. Dar cu cît tulburător lirism! Petalele înrouate mai păstrează parcă prospețimea răcoroasă a dimineții. Adevărate poeme de lumină și culoare, de o gingășie catifelată, ele ne sugerează mai mult decît o realitate vegetală, devenind o mărturie plastică revelatoare a unei stări sufletești, de o intensitate de sentiment aproape dureroasă. Floarea apare la Luchian ca o ființă vie, surizătoare, prilej de caldă comunicare cu oamenii, fapt pentru care este scotocit adesea, nu fără temeii, unul dintre cei mai însemnați pictori de flori, nu numai din arta noastră.

În ultimii ani a pictat cu eforturi greu de închipuit, luptîndu-se să învingă boala care-i paraliza pe încetul întreg corpul, încît, pentru a putea lucra, era nevoit să-și lege pensula de braț, căci degetele abia le mai rămasera. Unii dintre contemporanii săi nu au lăsat emoționante relatări despre viața acestui „mucenic” al artei românești, cum l-a numit cîndva poetul Tudor Arghezi. Paginile ce i-au fost închinete (adunate într-o carte cu titlul „Mărturie despre Luchian”, aflată sub tipar) sînt străbătute de dragoste și caldă

prețuire, cu referiri la felul său de a fi și de a lucra, la concepția sa despre rosturile artei.

Fire sensibilă, plină de generozitate, cu o profundă compasiune pentru suferințele altora, Luchian era un om blajin, afectuos, cu manifestări de induișetoare simpatie pentru copii, pentru oamenii asupriți. Ani în șir, succesul îl ocolește. Nu vinde nimic. Nu are cu ce plăti nici măcar chiria sălii, pentru care lasă tablouri. Puțini dintre contemporanii săi îl înțeleg la început. Printre ei, și pictorul Nicolae Grigorescu. „Am în sfîrșit, un urmaș!” — ar fi zis bătrînul meșter de la Cimpina, la una din primele expoziții ale lui Luchian, la care a fost singurul lui cumpărător.

Lipsit de mijloace materiale, cum ajunsese într-o vreme, și obligat din pricina asta să se mute mereu, pictorul Luchian era nevoit să-și ducă acasă tablourile nevândute, și să le care apoi după el prin odăi friguroase, cu o lumină care-l stingherea la lucru, mai ales în timpul iernii. Cu toate acestea, și-a păstrat optimismul, firea-i veselă. „Întotdeauna am glumit, cînd poate în sufletul meu plingeam”, se mărturisea artistul cuiva, fără să se vaite.

Creația sa este legată organic de simplitatea și adevărul vieții. „Mai bine inegal, cu greșeli, decît corect și uscat”, spunea Luchian adesea. Căci „poți să desenezi bine, să ai culoare cît de frumoasă, dacă nu pui simțire, nu iese nimic”.

Format, la început, sub influența măturisită a lui Nicolae Grigorescu, Luchian își găsește curind un drum propriu. Spirit deschis la curente innoitoare ale vremii, receptiv la cuceririle de limbaj ale pictorilor moderni, el știe să selecționeze influențele, alegînd din muzele și expozițiile Parisului, unde a mers pentru studii, cea ce se potrivea temperamentului său, apropiindu-se de artiștii cu care-și descoperea afinități.

Rapsod al sufletului românesc, Luchian a știut să oglindească în opera sa tradițiile plastice specifice poporului nostru, splendorile artei populare, în fața căroră a zăbovit plin de emoție. Legătura organică a artei sale cu creația îndelung cizelată a meșterilor anonimi, a olarilor și făuritorilor de scoarțe și covoare, l-a ajutat să ajungă la o expresie artistică de mare originalitate, ceea ce îl determina pe Tonitza să-l socotească „cea mai puternică și cea mai națională personalitate artistică a noastră” și, totodată „unul din cei mai subtili simfoniști ai culorii, din pleiada marilor coloristi pe care ni i-a dat Europa în epoca noastră”.

Spre deosebire de Aman, de Grigorescu și de alții, Luchian n-a idealizat realitatea socială. Rămînînd sufletește alături de cei năpăstuiți, el a adus în creația sa o anumită căldură și înțelegere umană, o profundă tensiune emoțională, care deschide un capitol nou în evoluția picturii românești, îndeosebi prin locul ce-l acordă culorii, ca element esențial al picturii.

Răsvrătit împotriva artei convenționale și a gustului indoielnic manifestat de oficialitatea culturală burgheză, Luchian a fost într-o vreme purtătorul flamurii unui spirit nou în pictura românească, luptînd împotriva oricăror constrîngeri și încorsetări, chemînd la originalitatea creației, la lărgirea posibilităților de exprimare.

Comemorîndu-l pe Ștefan Luchian, omagiem memoria unei puternice personalități creatoare, innoitor al picturii românești, care a realizat, prin opera lui, un important salt înainte. Prin realizările ei de culme, creația acestui mare liric al artei noastre se înscrie, alături de creațiile altor strălucite nume — ca Eminescu, Enescu, Brăncuși și alții — în sfera valorilor artistice prin care poporul român, posesor al unui străvechi și original tezaur spiritual, și-a adus contribuția sa la patrimoniul culturii universale.

Marin MIHALACHE

Moș Nicolae Cobzarul — ulei.

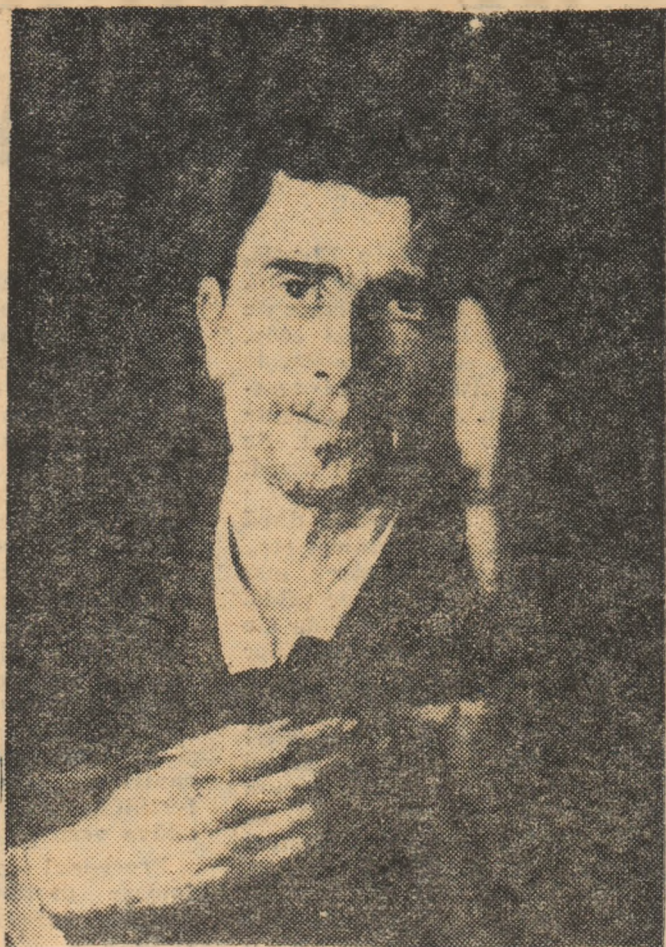
Lăutul — ulei.

LUCHIAN

La împărțitul porumbului — ulei.

Un zugrav (autoportret) — ulei.

Anemone — ulei.

Gânduri despre Luchian

...De 1 se va încerca vreodată portretul cu cuvinte, biograful simțirii acestui artist neasemuit va putea începe să-l scrie cu o închinare pentru spiritul lui tolerant, pentru sufletul lui primitor ca o casă albă, prieten al tinereții și al talentelor nerecunoscute de burțile verzi și uscate ale artei.

Luchian este, mai mult decât mulți pictori, omul artei sale. Pentru tablourile sale e ceea ce-s fluturii pentru cîmpie, ale căror culori se reproduc pe pinza aripilor albe. Dacă trupu-i muncit de toate sfintele dureri, nu este de catifea și mătăasă, dar sufletul lui Luchian, iluminați de-o flacără adîncă, poartă-ntr-înșii ștofa strălucită a tuturor tablourilor lui.

1914

Tudor ARGHEZI

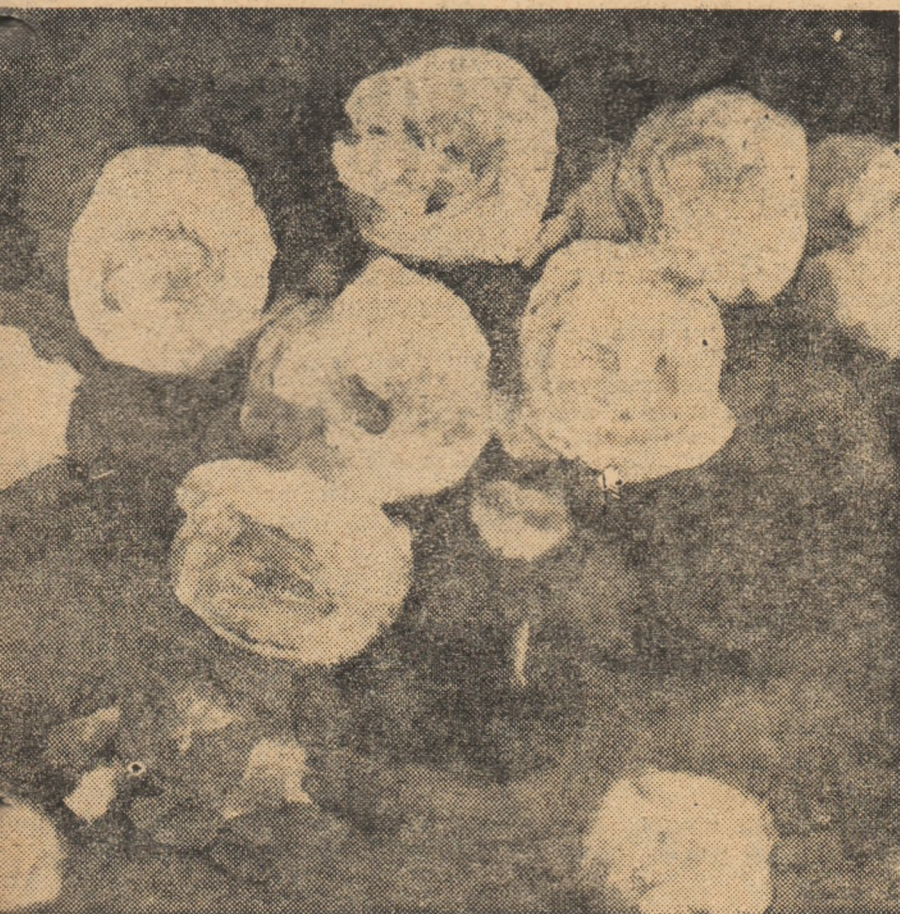
...Pe mormintul aproape nitat al lui Luchian, de patru ori s-au scuturat pînă în florile răsădite de prieteni la căpățîiul lui. Și straturile petalelor vestejite așezate, din ce în ce mai pios, un giulgiu protector peste fața scofilicită a omului mort. Inșă artistul trăiește încă. El va trăi necontenit și intens în sufletul tuturor celor ce se vor împărțîși din opera lui.

1920

N. TONITZA

bi — ulei.

„1907“ (episod din Răscoala din 1907) — acuarelă.

PLANTE CULTIVATE ÎN SOL STERILIZAT

În unele țări, în deosebi în Elveția, există introdus în practică, de multă vreme, procedul cultivării de plante de grădină în sol sterilizat. În acest scop, înainte de însămânțare, solul se încălzește în prealabil timp de câteva ore la temperatura de 95-120°C. în cuptoare sau alte instalații amenajate în mod special. Se obișnuiește să se încălzească sol umed, însă să nu conțină exces de apă.

Cultivându-se în astfel de soluri, după ce au fost răcite, salată, varză, ridichi etc., s-au obținut plante cu o creștere mai bună. La ridichi s-au obținut, de pildă, rădăcini cu o greutate dublă față de ale plantelor cultivate pe sol nesterilizat, iar la salată și varză, frunze mai mari și de calitate mai superioară.

Cu ani în urmă am făcut personal astfel de experiențe cu diferite tipuri de soluri încălzite în prealabil, deci sterilizate prin uscare timp de 4-5 ore, în etuvă, la 100-120°C. Am obținut, pe cernoziomuri sterilizate, răsăduri de varză și de tomate foarte viguroase și sănătoase, din care au rezultat plante rezistente la boli. Tot pe astfel de soluri am obținut petunii cu o talie foarte înaltă, foarte ramificate și cu un număr mare de flori. Astfel de experiențe au fost efectuate și cu alte plante: griu, secară etc. Rezultatele au fost tot bune. Reiese că sterilitatea solului dă posibilitatea să se obțină plante cu o

creștere mai bună, mai sănătoasă, mai productive și mai rezistente la boli.

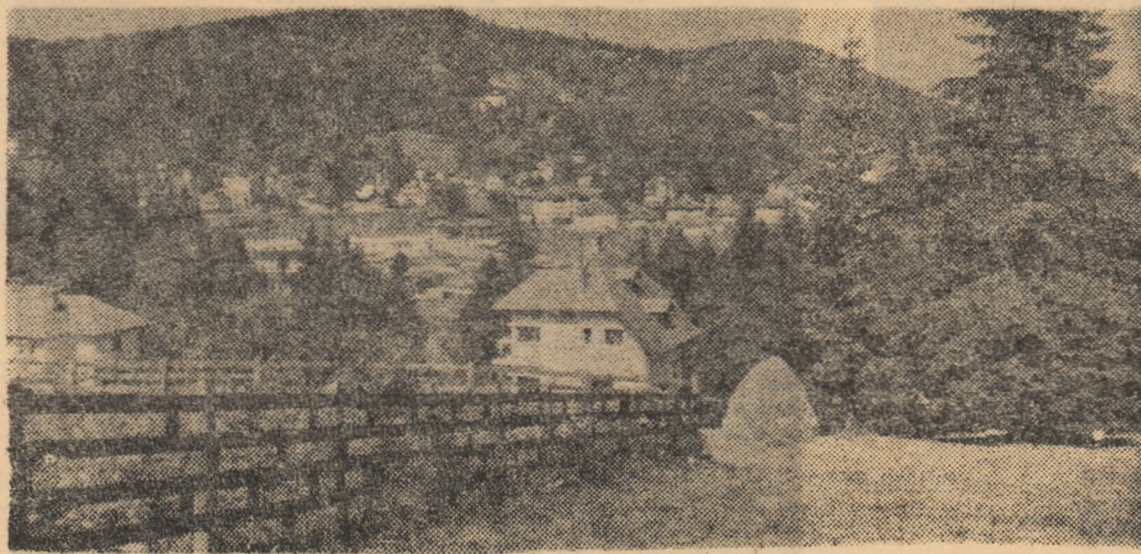
Dar cum se explică aceasta? Ce însușiri bune cîștigă solul care este sterilizat față de cel nesterilizat. Analizele pe care le-am făcut au scos în evidență faptul că prin sterilizare, solul devine mai fertil, în sensul că în el se acumulează o mai mare cantitate de azot, de fosfor și de potasiu ușor asimilate de către plante, că el devine mai poros (mai afinat), fapt care îi dă posibilitatea să fie mai ușor străbătut de apă și de aer, proprietăți de mare importanță pentru creșterea bună a plantelor.

Sterilizarea solului mai permite, pe lângă meritele sale, să determine ameliorarea culturilor, și distrugerea semințelor de buruieni, precum și a microorganismelor dăunătoare plantelor. E drept că se distruge și microorganismele folositoare, adică care contribuie prin activitatea lor la mărirea fertilității solului, dar ele se refac după cităva vreme.

Procedul sterilizării solului poate aduce foleose prețioase grădinilor, fiecărui gospodar care cultivă pe lângă casă legume și flori.

Profesor doctor docent
H. CHIRILEI

Institutul agronomic „N. Bălcescu”
București

Predeal: una din cunoscutele stațiuni de munte de pe Valea Prahovei

POȘTA REDACTIEI

GHEORGHE CRUCEANĂ — Pitești. Sint destul de bogate în conținut materialele trimise de dv. și variate ca tematică. Articolele „Magazine sătești în locul dughenelor de odinioară” și „Eficiența economică a serei din Drăganu”, vor apărea într-unul din numerele viitoare.

Căutați să fiți mai concis și mai clar în cele relatate. Mai trimiteți.

ION COȚOI — Sîntana, regiunea Crișana. Materialul numit „Medalion” este foarte lung. Articolul „Doinitorii din Comlăuș” a fost reținut pentru rubrica „Carnet cultural”.

DUMITRU SINITEANU — Arad. „Insemnări din satul natal” va apărea într-un număr viitor. În articolul „La capătul Mureșului... mii de hectare irigațiilor” ne relați despre unele discuții și proiecte deocamdată rămase în birou. În acest material spunem printre altele: „Și fără să vreau mă gândesc la acest munte. Harta regiunii mele se va schimba din nou”. Fără îndoială că în regiune au avut loc, pînă acum, foarte multe schimbări. Ar fi bine să ne scrieți despre aceste schimbări, nu despre cele viitoare. Așteptăm să ne trimiteți asemenea materiale interesante.

TRAIAN BARBĂLATĂ — Vedeia-Giurgiu. Ne-ați trimis o scrisoare intitulată „Din câteva localități situate pe malul Dunării”. În afara consemnării citorva nume am putea spune că e foarte puțin simțită prezența omului, cel care de fapt creează frumusețea. Ce-ar fi dacă ați încerca să ne trimiteți un material chiar pe această temă: Omul creatorul frumosei la sate? Așteptăm răspunsul dv. sub forma unui asemenea articol.

• Scoica de baltă „merge” și ea; cam 2-3 mm în 5 minute! Destul de încet, dar trebuie să ținem seama că ea își „taie drum” prin nisipul de pe fundul apelor! Zilnic, o scoică face să treacă prin brănciile ei cam 40 de litri de apă, pe care o curăță de toate impuritățile, lăsînd-o limpede și curată.

Scoicile trăiesc și se înmulțesc numai în apele bine oxigenate în care trăiesc și peștii. Aceasta pentru că, o bună bucată de vreme,

mina soarelui și nici aerul.

Lintița călătorește pe distanțe mari, lipindu-se de picioarele și penele păsărilor, ba chiar și de solzii peștilor. Acola unde ajunge o singură lintiță, în scurtă vreme are să se facă un covor întreg!

• Limnea — lung de cîtiva centimetri, negru și cu vîrșii răscuțite sau ascuțite la coif — este cel mai mare melc din țara noastră. El „merge” răsturnat, a-

• Singura specie de pește de Delta Dunării care își clădește un adevărat cuib pentru cloștii icrelor este ghiborțul (moșul de ghimpi). Toți ceilalți pești le depun de-a dreptul pe fundul apelor mai puțin adînci, bine primite și însoțite.

• Deasupra Deltei se încrucșează cinci mari drumuri de mlaștină, iar numărul oaspeților care vin și poposesc, unii peș-

DIN LUMEA NECUVÎNTĂTOARELOR

me, puși scoicii trăiesc pe „spina-rea” peștilor, fără însă să fie paraziți!

La rîndul ei nici boarța — peștiișorul cunoscut și sub numele de burtă verde — nu poate trăi fără scoici. Boarța își depune icrele chiar în carapacea scoicii; aici cresc puștii boarței pînă ce ajung destul de mari ca să se poată apăra și singuri. Abia atunci își părăsesc „casa”.

• Lintița este cea mai mică plantă cu flori din țara noastră. Din aceeași frunză — care, de fapt, este o mică tulpiniță turtită — apare și rădăcina și floarea.

Toată viața, lintița și-o petrece în voia valurilor. Înmulțindu-se repede și peste măsură, ea este o plantă dăunătoare. Acoperind apele, nu lasă să pătrundă nici lu-

dică atîrnînd în jos, cu talpa pe suprafața apei.

Ce-i drept, nu prea „pășește” el spornic, fiindcă înaintează doar cu cîtiva centimetri pe ceas, dar la nevoie, trece și peste obstacolele ce-i ies în cale.

Iarna, limnea „merge” aidoma, însă pe sub gheață; umblind de-a lungul plantelor acvatice, adună bululele de gaz degajate de acestea și astfel respiră!

• Există pești leneși și pești iuți. Cel mai lenes înnoată cu o viteză de circa 15 km pe oră, iar cel mai iute, cu o viteză de pînă la 50 km pe oră, depășind astfel galopul calului.

În privința virstei, se pare că cel mai mult trăiesc crapii, somnii, nișetrii și mărunii care depășesc în mod frecvent o sută de ani.

vară, alții peste iarnă, depășesc 25 milioane anual.

• Cea mai mică pasăre a Deltei — pescărușul pitic — măsoară doar cîtiva centimetri, pe cîtă vreme cea mai mare — pelicanul — cam doi metri și jumătate din vîrf în vîrf de aripă!

• În Delta se află singura plantă de liane din țara noastră — Letea, declarată monument natural.

• Printre locuitorii statornii ai Deltei s-au încetățenit de vreme ce ani încoace doi oaspeți vor cîinele enot și bizantul; primul venit dinspre răsărit, cel de-al doilea dinspre apus. Amînd doi fiind dăunători, vinătoria este permisă tot anul.

Statul medicului

Legumele și fructele în alimentație

Pentru a se dezvolta normal și a-și păstra sănătatea, omul are nevoie, între altele, și de o hrană cit mai felurită, care să-i asigure toate substanțele necesare. Un rol important în această privință îl au legumele și fructele. Ele conțin multe vitamine — mai cu seamă C, P, provitamina A — acizi organici, glucoză, celuloză, multe feluri de săruri minerale — fier, calciu, fosfor etc. La fructe, cea mai mare cantitate de vitamine se găsește în coaja lor, de aceea se și recomandă ca ele să și fie consumate cu coajă cu tot.

După compoziția lor, unele fructe ca merele, coarșele și altele au calități astringente. De aceea, sînt recomandate în tratamentul colitelor, diareei etc. Altele ca prunele, de pildă, au calități laxative, fiind recomandate în diferite forme de constipație.

O alimentație bogată în fructe și legume este recomandată în tratamentul unor boli, destul de des întîlnite, printre care menționăm: hipertensiunea arterială, ateroscleroza, obezitatea, unele boli de rinichi, diabetul, guta etc. De exemplu, pentru diabetici se recomandă salata verde, varza roșie sau albă, fasolea verde, merele crude etc.

Pentru a da rezultate bune ca alimente, legumele și fructele trebuie să fie corect folosite. În acest scop se spală cu apă multă, avînd grijă a ceea ce se găsește sub formă de frunze (salata, spanacul) să fie spălate frunză cu frunză, iar acelea care se găsește sub formă de tulpini, rădăcini ori tuberculi (cartofi, morcovi, pă-

trunjel etc.) să se spele bine cu o perie. Spălarea corectă a legumelor și fructelor înlătură pericolul diferitelor imbolnăviri infecțioase sau parazitare. Trebuie arătat aici că viermii intestinali, în marea măsură își au germeii cauzali în impuritățile de la suprafața legumelor și fructelor.

Deoarece unele legume și zarzavaturi nu se pot folosi crude, ele se fierb după ce au fost curățate și tocate. Se recomandă să se fiarbă în oale bine acoperite și în apă deja fiartă, în care se lasă puțîn mai atîta cît este nevoie. Pentru a nu se degrada calitatea vitaminelor și sărurilor existente în ele. De asemenea, legumele și zarzavaturile pregătite pentru fierbere nu se vor lăsa mult timp expuse la aer, deoarece în contact cu aerul vitaminele se degradează într-o mare măsură. Nu se recomandă adăugarea de bicarbonat la fierberea legumelor, tot pentru a se evita degradarea vitaminelor.

Salatele se pregătesc întotdeauna numai cu puțîn timp înainte de a fi consumate.

Legumele și fructele măresc rezistența la imbolnăviri ale organismului de orice vîrstă.

Mai amintim că în anumite cazuri de boală, unele fructe sau legume pot fi contraindicate. De exemplu, în caz de urticarie nu este permisă consumarea de fructe ca cele din familia căpsunilor. În caz de boală, medicul este cel chemat să stabilească cu precizie care anume bolnav poate consuma anumite fructe sau legume și în ce cantități.

Dr. M. GHEORGHIU

Ostași ai forțelor patriotice din Vietnamul de sud, depunând jurământul

VIETNAMUL DE SUD

— Intrebări și răspunsuri

Soldatilor americani, trimiși să lupte alături de armata sud-vietnameză împotriva forțelor patriotice, li se spune că S.U.A.rijină un regim care, chipurile, prezintă interesele populației din etnamul de sud. Dar adevăratul prezentant al poporului este Consiliul Național de Eliberare, iar guvernul generalului Ky pierde tot ai mult controlul chiar și asupra elor pături ale populației pe care etinde că se poate sprijini.

În ultimele trei luni, criza regiului a luat forme tot mai ascuțite. Mișcările antiguvernamentale în orașele Da Nang și Hue au intrat, împotriva regimului, forțe pe re acesta era sigur. Așadar, în timp ce trupele generalului Ky suferă pierderi grele în fața ofensivii forțelor patriotice — autoritățile sud-vietnameze trebuie să facă față și acțiunilor antiguvernamentale din zonele asupra cărora de-aia — mai degrabă încearcă să dețină — controlul. Împotriva regiului de dictatură militară s-au ridicat numeroase forțe politice de rezistență, muncitori, funcționari, studenți. Acțiunile organizate de buștii au contribuit, în bună măsură, la adâncirea conflictului dintre guvern și populație. Pe lângă caracterul lor antiguvernamental, demonstrațiile populare din Vietnamul de sud au, tot mai mult, și un caracter antiimperialist. În urma primii oară de la declanșarea crizei politice, saigonezii au arătat direct guvernului american că nu trimis trupe în Vietnamul de sud, urmărind propriile sale interese. „Cine sînt cei care trag folosul de pe urma acestui război, care duc la exterminarea sud-vietnamezilor?” — se pune întrebarea într-un manifest al institutului bu-

dist. Și, iată, răspunsul: „Numai Johnson, Rusk, McNamara, Lodge”.

Această atmosferă antiimperialistă în plin Saigon, este tot mai cunoscută și opiniei publice din Statele Unite. În presa americană și chiar în cercuri oficiale se ridică o altă întrebare: de ce sprijină Statele Unite guvernul sud-vietnamez, care nu este sprijinit de populația din propria sa țară? Oficialitățile evită să dea răspuns — pentru că, în acest caz, ar trebui să recunoască scopurile imperialiste ale politicii S.U.A. în Asia de sud-est — dar opinia publică americană se gîndește cu îngrijorare asupra evenimentelor din Vietnamul de sud.

Este tot mai evident, și în fața cetățenilor americani, că trupele S.U.A. și cele saigoneze sînt angajate pentru o cauză nedreaptă. Demonstrațiile populare din Vietnamul de sud, care au condamnat regimul de dictatură militară și intervenția S.U.A., obligă la luciditate. În acest sens, revista americană „New Republic” scrie următoarele: „Dacă soldații, funcționarii de stat, preoții, elevii de liceu și chiar copiii din Vietnamul de sud strigă lozinci antiimperialiste, de ce să mai rămînem și să asistăm la moartea altor tineri americani în această țară?” „Ce anume poate justifica victimele mereu mai numeroase din Vietnam?” — întrebă, la rîndul lui, influentul ziar american „The New York Times”.

Sondajul Institutului Gallup arată că, la asemenea întrebări în rîndurile cetățenilor americani, sînt formulate răspunsuri tot mai realiste. Guvernul de la Washington ocolește, însă, un asemenea răspuns.

Eugen POP

Răsfoind presa străină

NEWSWEEK - New York

RECOLTĂ AMARĂ

Brazilia devine o țară în care o parte din oameni nu mîncă, iar cealaltă parte nu dorm de frica celor infometați. Astfel suna avertismentul lansat nu demult de un economist brazilian de frunte, iar statisticile sprijină această afirmație despre o națiune a cărei hrană de bază o constituie rădăcina de manioc. (Maniocul sau manihotul este o plantă care crește în țările calde, la tropice. Are niște rădăcini groase cit piciorul unui om, a căror lungime poate ajunge pînă la un metru. Greutatea unei astfel de rădăcini atinge circa 10 kg. — n.r.) Datorită lipsei de proteine și de calciu în alimentație, anual mor 300 000 de copii sub vîrsta de doi ani, iar vîrsta mijlocie a populației este de 36 de ani. An de an, mii de țărani infometați pleacă, în căutare de lucru, spre cartierele orașelor.

Un popor infometat, spun economiștii despre brazilieni, deși țara lor are uriașe bogății și posibilități alimentare. Suprafața arabilă a Braziliei depășește pe cea a Statelor Unite ale Americii, apă se află din belșug și climatul însoțit din anumite părți ale țării dă putința să se obțină chiar trei recolte de orez pe an. Lucrat în condiții corespunzătoare, solul Braziliei poate oferi suficient orez, porumb, sfeclă de zahăr, fructe și cartofi pentru a hrăni întregul continent sud-american.

În ultimii 30 de ani, președinții Braziliei au încercat să capteze voturile populației orașenești prin menținerea unui strict control asupra prețurilor agricole și îndreptarea noilor

investiții în ramurile industriale cu profituri imediate. Ca rezultat, în Sao Paulo există cele mai moderne fabrici de automobile din America Latină, dar în întreaga Brazilie nu sînt decît 63 500 de tractoare, și cea mai mare parte a pămîntului e lucrat cu săpăliga. Sistemul feudal de proprietate asupra pămîntului determină pe latifundiari să se sprijine în primul rînd pe munca cu brațele, nu pe mașini, și să-și îndrepte atenția spre unele culturi rentabile, cum ar fi cea a cafelei. Ca rezultat, Brazilia a produs anul trecut de două ori mai multă cafea decît necesitățile interne și de export.

Datorită crizei de localuri școlare, majoritatea țăranilor brazilieni sînt analfabeți, nu au nici cele mai elementare cunoștințe despre tehnica nouă, și chiar dacă ar avea nu și-ar putea permite să cumpere mașinile necesare pentru cultivarea pămîntului. Transportul rutier este atît de lent, încît o treime din cantitățile de orez, fasole și porumb se degradează în drum spre piață.

Cu ajutorul unor împrumuturi din străinătate, președintele Castelo Branco a început să întreprindă cîțiva pași în direcția unei remedieri a situației. Așa, de pildă, țăranii au fost sprijiniți să înființeze un număr de cooperative. Au fost înlăturate sistemele de control la produsele alimentare. De aci însă și pînă la îmbunătățirea reală a traiului celor ce muncesc Brazilia are de străbătut un drum lung și plin de greutate.

Atlas geografic ilustrat

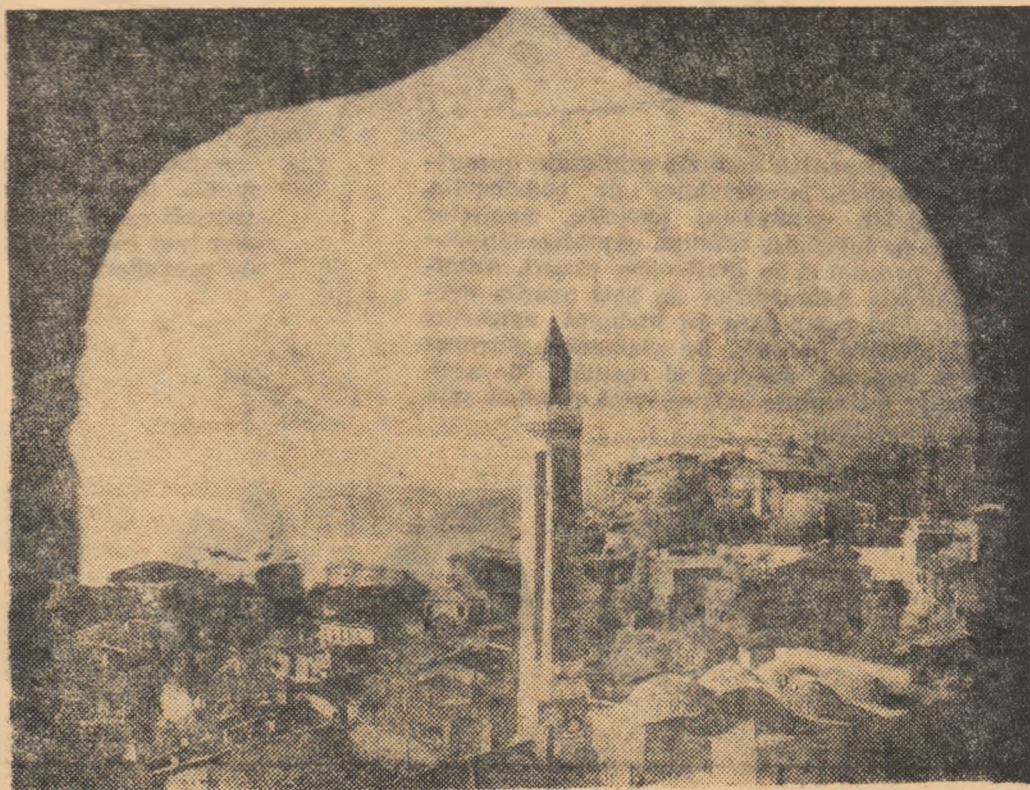
TURCIA

Republica, proclamată în 1923. Suprafața: 780 576 km pătrați. Populație: 27 802 000 locuitori (1960). Capitala țării este Ankara.

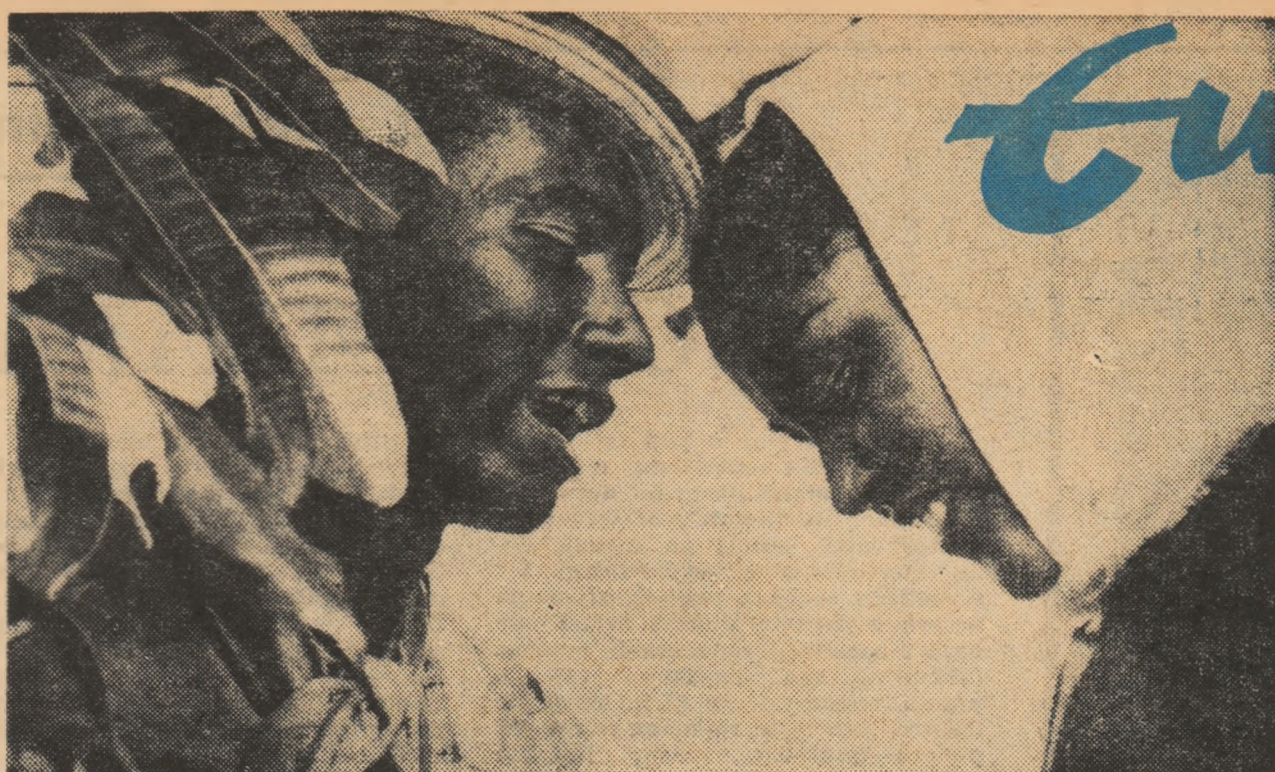
Economia Turciei se bazează pe industrie și agricultură. 32 la sută din teritoriul țării este teren agricol, 38 la sută e ocupat de pășuni, iar 13 la sută de păduri. Se cultivă: grîu, orz, porumb, secară, ovăz, orez, mîslina, viță de vie, ceai, sfeclă de zahăr, bumbac, floarea soarelui, tutun etc. Industria are la îndemînă bogate resurse minerale: cărbune, fier, cupru, zinc, plumb, crom, mercur, mangan, sulf și altele. S-a dezvoltat industria siderurgică, de material rulant, construcțiile navale, montaje mecanice, ciment, ceramică, hîrtie, produse chimice, textile, covoare, țigărete, zahăr, produse alimentare.

Republica Turcia face parte din Pactul Atlanticului de Nord. În ultimul timp însă o seamă de personalități ale vieții politice turce se pronunță pentru o politică internă și externă independentă, împotriva amestecului S.U.A. în treburile interne ale Turciei.

În fotografie: vedere parțială din orașul Antalya.

Eu sint CUBA!

O coproducție a studiourilor cinematografice ICAIC — Cuba și a studiourilor „MOSFILM” — U. R. S. S.

Scenariul: ENRIQUE PINEDA BARNET
EVGHENI EVTUȘENKO

Regia: MIHAIL KALATOZOV

Imaginea: SERGHEI URUȘEVSKI

Muzica: CARLOS FARINAS

ADAS

— Nu! Nu vreau s-aud de niciun fel de asigurare. Cum? Paușală?... Nu mă interesează!

— Cuprinde animalele, bunurile din gospodărie precum și cazurile de accidente ale asiguratului și ale soției lui.

— Nu! Am zis... Bună ziua!

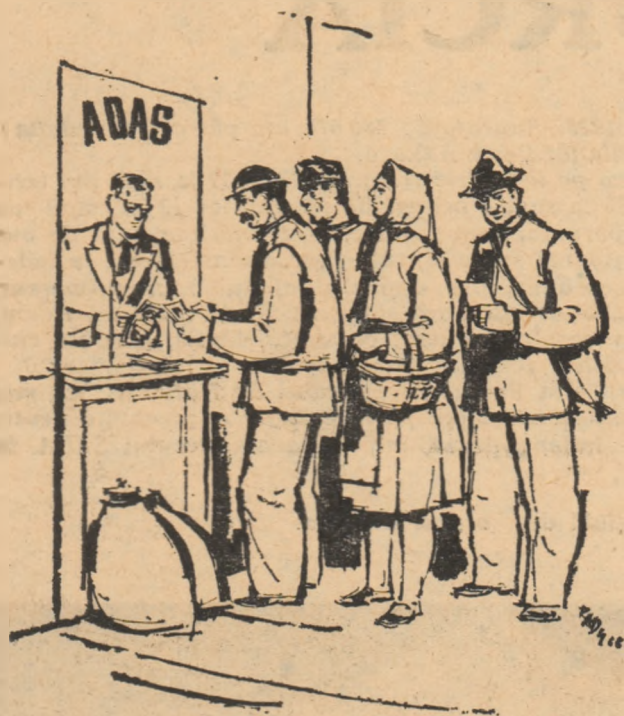
— Ioane, a fost agentul de asigurare pe la mine și am încheiat o asigurare paușală. Am plătit pentru un an, numai 80 de lei..

— Și iată: în baza asigurării încheiate pentru animalul pierit, am încasat 2000 lei.

— Și eu am... încasat. M-a făcut nevasta de două parale. Zicea că nu-s bun gospodar, că nu dau dovadă de prevedere... Și cite și mai cite!

— Bine zice nevastă-ta. Pagubă ai avut și tu, dar... de! Nu prea dai dovadă de prevedere.

Dar și pentru daunele pricinuite bunurilor casnice, materialelor de construcție, furajelor, produselor agricole, uneltelor etc., de incendiu, trăsnet, explozie, inundație, precum și în multe alte cazuri, Administrația Asigurărilor de Stat acordă despăgubiri celor care au încheiat asigurări facultative paușale. De asemenea, asigurarea paușală acoperă și cazurile de accidente intimplante asiguratului și soției sale la domiciliu.

— Salut Vasile! Iată și contractul meu... Tot o asigurare facultativă paușală am încheiat. Și tot pe un an. Am luat într-adevăr o măsură utilă, de prevedere.

ADAS

JUCAȚI LA LOZ ÎN PLIC!

REȚINEȚI!

Fiecare serie Loz plic conține cite 15 autoturisme.

La seriile obișnuite Loz în plic se pot obține câștiguri de 20 000, 10 000, 5 000 ș.a.